

बी.ए.भाग-२ अर्थशास्त्र तृतीय सेमिस्टर
विभाग-९ स्थूल अर्थशास्त्राचा परिचय
प्रकरण पहिले स्थूल अर्थशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती
वस्तुनिष्ठ प्रश्न

- (१) स्थूल अर्थशास्त्राचा जनक कोणाला म्हटले जाते ?
 (अ) डॉ. मार्शल (ब) अँडमस्मिथ (क) पीगू (ड) केन्स
- (२) स्थूल अर्थशास्त्रात कोणाचा अभ्यास केला जातो?
 (अ) एकाझाडाचा (ब) वेगवेगळ्या झाडाचा (क) जंगलाच्या एका भागाचा (ड) सुपूर्ण जंगलाचा
- (३) स्थूल अर्थशास्त्रात कशाचा अभ्यास केला जातो ?
 (अ) सामान्य मुल्यस्तराचा(ब)एका वस्तूच्या किंमतीचा (क) दोन वस्तूच्या किंमतीचा(ड) यापैकी नाही.
- (४) स्थूल अर्थशास्त्राचा विकास केव्हा झाला ?
 (अ) पहिल्या महायुद्धानंतर (ब) दुसऱ्या महायुद्धानंतर(क) जागतिक मंदिनंतर(ड) विसाव्या शतकानंतर
- (५) कोणते कार्य स्थूल अर्थशास्त्राच्या कार्यक्षेत्रात येत नाही ?
 (अ)राष्ट्रीय धोरण ठरविणे(ब) वस्तूची किंमत निश्चित करणे. (क) सामान्य मुल्यस्तराचा अभ्यास करणे
 (ड) व्यापार चक्रांचा अभ्यास
- (६) कोणत्या अर्थशास्त्राच्या सहायाने संपूर्ण अर्थव्यवस्थेचे स्वरूप समजू शकत नाही ?
 (अ) स्थूल अर्थशास्त्र (ब) केन्सचे अर्थशास्त्र (क) सूक्ष्म अर्थशास्त्र (ड) कल्याणाचे अर्थशास्त्र

प्रकरणसूक्ष्म अर्थशास्त्राकडून स्थूल अर्थशास्त्राकडे संक्रमण

- (१) वैयक्तिक एककाच्या अभ्यासावरून काढलेले निष्कर्ष संपूर्ण अर्थव्यवस्थेला लागू पडत नाही, त्याला 'स्थूल आर्थिक विरोधाभास' ही संज्ञा कोणी दिली ?
 (अ) प्रा. बोल्डिंग (ब) डॉ. मार्शल (क) केन्स
 (ड) पीगू
- (२) बचत करणे वैयक्तिक सद्गुण असला तरी सार्वजनिकदृष्ट्या दोष आहे असे मत कोणी व्यक्त केले ?
 (अ) प्रा. बोल्डिंग (ब) डॉ. मार्शल (क) केन्स (ड) पीगू
- (३) सूक्ष्म व स्थूल दृष्टीकोण यांच्यातील संबंध कसे आहेत ?
 (अ) समान (ब) पर्यायी (क) प्रतिस्पर्धी (ड) पूरक
- (४) सूक्ष्म अर्थशास्त्राला किंमत सिद्धांत म्हणतात स्थूल अर्थशास्त्राला कोणता सिद्धांत म्हणतात ?
 (अ) उत्पन्न व रोजगार(ब) मागणीचा (क) उपयोगीतेचा (ड) वितरणाचा
- (५) संपूर्ण अर्थव्यवस्थेचा अभ्यास करण्यासाठी कोणते अर्थशास्त्र उपयुक्त आहे ?
 (अ) सूक्ष्म (ब) स्थूल (क) सूक्ष्म व स्थूल (ड) यापैकी नाही.

प्रकरण तिसरे: आर्थिक क्रियांचा चक्राकार प्रवाह

- (१) उत्पादक घटकाची मालकी कोणत्या क्षेत्राकडे असते ?
 (अ) घरगुती क्षेत्र (ब) व्यवसाय क्षेत्र (क) सरकारी क्षेत्र (ड) विदेशी क्षेत्र
- (२) चक्राकार प्रवाहाच्या द्वि-क्षेत्रिय प्रतिमानात कोणते दोन क्षेत्र असतात ?
 (अ) घरगुती व सरकारी(ब) घरगुती व विदेशी (क) व्यवसाय व सरकारी(ड) घरगुती व व्यवसाय
- (३) त्रि-क्षेत्रिय प्रतिमानात कोणते क्षेत्र नसते ?
 (अ) घरगुती (ब) व्यवसाय (क) सरकारी (ड) विदेशी
- (४) उत्पन्नाच्या चक्राकार प्रवाहात कशामुळे गळती होते ?
 (अ) सरकारी खर्च (ब) सरकारी कर (क) निर्यात (ड) गुंतवणुक
- (५) उत्पन्नाच्या चक्राकार प्रवाहात कशामुळे भरपाई होते ?
 (अ) बचत (ब) आयात (क) निर्यात (ड) सरकारी कर
- (६) चक्राकार प्रवाहात बाबतीत उत्पादनाच्या घटकांपासून ----- उत्पन्न प्राप्त केले जाते ?(हिवाळी-१८)
 (अ) कौटुंबिक (ब) सरकारी (क) भांडवली बाजार (ड) व्यवसायीक

विभाग-२ राष्ट्रीय उत्पन्न

प्रकरण चवथे : राष्ट्रीय उत्पन्न काही मूलभूत संकल्पना

- (१) डॉ. मार्शलची राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या कशावर आधारित आहे ?
(अ) उपभोग (ब) उत्पादन (क) विनिमय (ड) वितरण
- (२) प्रा. फिशर राष्ट्रीय उत्पन्नाची व्याख्या कशावर आधारित आहे ?
(अ) उपभोग (ब) उत्पादन (क) विनिमय (ड) वितरण
- (३) उत्पादन व विनिमय यावर आधारित व्याख्या कोणी केली ?
(अ) मार्शल (ब) पीगू (क) फिशर (ड) राष्ट्रीय उत्पन्न समिती
- (४) राष्ट्रीय उत्पन्न कोणत्या कालावधिचे असते ?
(अ) मासिक (ब) त्रैमासिक (क) अर्धवार्षिक (ड) वार्षिक
- (५) मानवी गरजा पूर्ण करण्यासाठी उपयुक्त केली जाणारी वस्तू म्हणजे कोणती वस्तू होय ?
(अ) उपभोग्य वस्तू (ब) भांडवली वस्तू (क) अंतिम वस्तू (ड) अर्धसिद्ध वस्तू
- (६) ज्या वस्तूचा वापर अन्य वस्तूंच्या उत्पादनासाठी केला जातो त्यांना काय म्हणतात ?
(अ) उपभोग्य वस्तू (ब) भांडवली वस्तू (क) अंतिम वस्तू (ड) अर्धसिद्ध वस्तू
- (७) ज्या वस्तूवर उत्पादनाची पुढची प्रक्रिया करावयाची नसते तिला काय म्हणतात ?
(अ) उपभोग्य वस्तू (ब) भांडवली वस्तू (क) अंतिम वस्तू (ड) अर्धसिद्ध वस्तू
- (८) अंतिम वस्तू तयार करण्यासाठी ज्या वस्तूचा आदान म्हणून वापर केला जातो तिला काय म्हणतात ?
(अ) उपभोग्य वस्तू (ब) भांडवली वस्तू (क) अंतिम वस्तू (ड) अर्धसिद्ध वस्तू
- (९) 'भांडवली वस्तूच्या परिमाणात होणारी वाढ म्हणजे गुंतवणुक होय' ही व्याख्या कोणी केली ?
(अ) मार्शल (ब) पीगू (क) फिशर (ड) केन्स
- (१०) सकल गुंतवणुक -घसारा = ?
(अ) शुद्ध गुंतवणुक (ब) देशी गुंतवणुक (क) विदेशी गुंतवणुक (ड) वास्तव गुंतवणुक
- (११) एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नाला एकूण लोकसंख्येने भाग दिल्यास काय येते ?
(अ) वार्षिक उत्पन्न (ब) अर्धवार्षिक उत्पन्न (क) दैनिक उत्पन्न (ड) दरडोई उत्पन्न
- (१२) स्थूल राष्ट्रीय उत्पादन-घसारा = ?
(अ) निव्वळ किंवा शुद्ध गुंतवणुक (ब) एकूण राष्ट्रीय उत्पादन (क) एकूण भांडवली उत्पादन (ड) एकूण वस्तूंचे उत्पादन
- (१३) वैयक्तिक उत्पन्नातून काय वजा केल्यानंतर व्यय योग्य उत्पन्न येते ?
(अ) वैयक्तिक खर्च (ब) वैयक्तिक बचत (क) वैयक्तिक गुंतवणुक (ड) वैयक्तिक प्रत्यक्ष कर

प्रकरण पाचवे : राष्ट्रीय उत्पन्नाचे मापन

- (१) राष्ट्रीय उत्पन्नाचे मापन करतांना उत्पादन पध्दतीमध्ये कोणत्या वस्तूंचे मूल्य विचारात घेण्यात येते ?
(अ) उपभोग्य वस्तू (ब) भांडवली वस्तू (क) अंतिम वस्तू (ड) अर्धसिद्ध वस्तू
- (२) राष्ट्रीय उत्पन्नाचे मापन करतांना उत्पादन पध्दतीमध्ये कोणत्या वस्तूंचे मूल्य वगळण्यात येते ?
(अ) उपभोग्य वस्तू (ब) भांडवली वस्तू (क) अंतिम वस्तू (ड) अर्धसिद्ध वस्तू
- (३) उत्पन्नाची दुहेरी मोजणी टाळण्यासाठी वर्धित मूल्य पध्दतीचा वापर कोणत्या पध्दतीमध्ये केला जातो ?
(अ) उत्पादन पध्दती (ब) उत्पन्न पध्दती (क) खर्च पध्दती (ड) सामाजिक लेखांकन पध्दती
- (४) राष्ट्रीय उत्पन्न मापनाच्या कोणत्या पध्दतीला घटक खर्च पध्दती असेही म्हणतात ?
(अ) उत्पादन पध्दती (ब) उत्पन्न पध्दती (क) खर्च पध्दती (ड) सामाजिक लेखांकन पध्दती
- (५) निर्यात - आयात = ?
(अ) खरेदी (ब) तोटा (क) निव्वळ आयात (ड) निव्वळ निर्यात
- (६) सामाजिक लेखांकन पध्दतीमध्ये संपूर्ण अर्थव्यवस्थेला किती क्षेत्रामध्ये विभाजित केले जाते ?
(अ) दोन (ब) तीन (क) चार (ड) पाच

विभाग-३ मुद्रा आणि मुद्रेचे मूल्य

प्रकरण सहावे : पैसा/मुद्रा

- (१) जी वस्तू पैशाची कार्य करते ती पैसा होय' (Money is what maony does)ही व्याख्या कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने केली आहे.? (उन्हाळी परीक्षा २०१४)
- अ) फिशर ब) डाल्टन क) हार्टले विदर्स ड) क्राउथर
- (२) मुद्रेचे प्राथमिक कार्य कोणते?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
- अ)विनिमय माध्यम ब) मुल्य संग्रहन क) प्रत्ययाचा आधार ड) यापैकी नाही.
- (३) मूल्य संग्रहन हे मुद्रेचे कोणते कार्य आहे ?
- (अ) गौण (ब) प्राथमिक (क) आकस्मिक(ड) यापैकी नाही.
- (४) मुद्रेचे सर्वात महत्वाचे वैशिष्ट्य कोणते?
- अ)क्रयशक्ती ब)मुल्यमापन क) मुल्यसंग्रह ड) प्रत्ययाचा आधार
- (५) मुद्रेची कोणती शक्ती म्हणजे मुद्रामुल्य होय.?
- अ)क्रयशक्ती ब) संग्रहनशक्ती क) हिशेबाची शक्ती ड) यापैकी नाही.
- (६) ज्या नाण्याचे धातु मूल्य व अंकित मूल्य समान असते त्यांना कोणती नाणी म्हणतात ?
- (अ) प्रधान नाणी(ब) गौण नाणी (क) पत्रमुद्रा(ड) प्रत्ययमुद्रा
- (७) प्रधान नाणी कशापासून बनलेली असतात ?
- अ)सोने ब) कागद क) तांबे ड) निकेल
- (८) गौण नाण्याचे अंकित मूल्य धातु मूल्याच्या तुलनेत कसे असते ?
- अ)समान ब) कमीजास्त क) जास्त ड) अनिश्चित
- (९) संकटकालीन मुद्रा कोणाला म्हणतात ?
- अ)प्रातिनिधिक पत्रमुद्रा ब) परिवर्तनीय पत्रमुद्रा क) अपरिवर्तनीय पत्रमुद्रा(ड) प्रादिष्ट पत्रमुद्रा
- (१०) धनादेश कोणत्या प्रकारची मुद्रा आहे?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
- अ) धातुमुद्रा ब) पत्रमुद्रा क) प्रत्ययमुद्रा ड) कायदेशीर मुद्रा
- (११) विनिमय माध्यम हे मुद्रेचे कोणत्या प्रकारचे कार्य आहे.
- अ) सहाय्यक ब) प्राथमिक क) आकस्मिक ड) यापैकी नाही.
- (१२) अधिकोषनिर्मित मुद्रा कोणती.?
- अ) धातुमुद्रा ब) पत्रमुद्रा क) प्रत्यय मुद्रा ड) यापैकी नाही.
- (१३) कागदी चलन ही कोणत्या प्रकारची मुद्रा आहे.?
- अ) धातुमुद्रा ब) पत्रमुद्रा क) प्रत्यय मुद्रा ड) यापैकी नाही.
- (१४) खालीलपैकी कोणते मुद्रेचे आकस्मिक कार्य नाही ?(हिवाळी-१८)
- अ)सामाजिक उत्पन्नाचे वितरण ब) तरलता आणि संपत्तीच्या समानतेचे मापक
क)मुल्य स्थानांतरण ड) यापैकी नाही.
- (१५) फिशरच्या मुद्रापरिमाण सिद्धांताचे प्रमुख गृहित कोणते आहे?(हिवाळी-१८)
- अ)इतर परिस्थिती कायम नसतांना ब) इतर परिस्थिती कायम असतांना
क)वरील (अ) आणि (ब) ड) यापैकी नाही.

प्रकरण सातवे : मुद्रा मूल्याचे सिद्धांत

- (१) मुद्रामुल्य व वस्तुची किंमत पातळी यांच्यात कोणता संबंध आहे.?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
- अ)व्यस्त ब) सम क) धनात्मक ड) यापैकी नाही.
- (२) MV+M1V1 हे समिकरण कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने प्रस्तुत केलेले आहे.
- T
- अ) केन्स ब) पीगु क) फिशर ड) क्राउथर
- (३) MV ह्या समिकरणात P काय आहे?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
- T
- अ)किंमतपातळी ब) मुद्रेचे मुल्य क) वस्तु व सेवांचे व्यवहार ड) यापैकी नाही.

- (४) मुद्रा परीमाण सिध्दांताच्या 'रोख व्यवहार दृष्टीकोनाचे प्रतिपादक कोण?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
 अ) केन्स ब) पीगु क) फिशर ड) क्राउथर
- (५) फिशरच्या मुद्रापरीमाण सिध्दांताला कोणते समिकरण म्हणतात?
 अ)रोख व्यवहार समिकरण ब) उधार व्यवहार समिकरण क) मुद्रा मुल्याचे समिकरण ड) यापैकी नाही.
- (६) n हे समिकरण कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने प्रस्तुत केलेले आहे.
 k+rk
 अ) केन्स ब) पीगु क) फिशर ड) क्राउथर
- (७) फिशरच्या मुद्रापरीमाण सिध्दांतात कोणता काळ गृहित घेतला आहे?
 अ) अल्पकाळ ब) दिर्घकाळक) अतिअल्पकाळ ड) यापैकी नाही.
- (८) फिशरच्या मुद्रापरीमाण सिध्दांतात कोणत्या बाजुला अधिक महत्व आहे.
 अ) मागणी ब) पुरवठा क) उत्पादन ड) यापैकी नाही.
- (९) केम्ब्रीज मुद्रापरीमाण सिध्दांतात कोणत्या घटकावर विशेष भर देण्यात आला आहे?
 अ)मुद्रेची मागणी ब) मुद्रचा पुरवठा क) वस्तुचे उत्पादन ड) यापैकी नाही.
- (१०) फिशरच्या मुद्रापरीमाण सिध्दांतात मुद्रेच्या कोणत्या कार्याकडे दुर्लक्ष केले आहे.
 अ) मुल्यमापन ब) मुल्यसंग्रहन क) मुद्रेची क्रयशक्ती ड) यापैकी नाही.
- (११) मुद्रामुल्य व वस्तुची किंमत पातळी यांच्यात कोणता संबंध आहे?
 अ)व्यस्त ब) सम क) धनात्मक ड) यापैकी नाही.
- (१२) मुद्रापरीमाण व मुद्रामुल्य यांच्यात कोणता संबंध आहे?
 अ)व्यस्त ब) सम क) धनात्मक ड) यापैकी नाही.
- (१३) General Theory of Employment, Interest and Money'या ग्रंथाचा लेखक कोण आहे.? (हिवाळी-१८)
 अ)जे.बी.से. ब) लॉर्ड केन्स क) प्रो. इरविंग फिशर ड) यापैकी नाही.

प्रकरण आठवे : मुद्रास्फिती, मुद्रा-अपस्फिती, विस्फिती, संस्फिती

- (१) मुद्रास्फितीच्या काळात मुद्रामुल्यात कोणता बदल होतो.?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
 अ) मुद्रेचे मुल्य वाढते. ब) मुद्रेचे मुल्य कमी होते. क) मुद्रेचे मुल्य स्थिर राहते. ड) यापैकी नाही.
- (२) मुद्रा अपस्फितीच्या काळात कोणते अंदाजपत्रक तयार केले जाते?(उन्हाळी परीक्षा २०१४)
 अ) आधिक्याचे ब) संतुलीत क) तुटीचे ड) यापैकी नाही.
- (३) मुद्रास्फितीच्या काळात कोणते अंदाजपत्रक तयार केले जाते?
 अ)आधिक्याचे/ शिलकीचे ब) संतुलीत क) तुटीचे ड) यापैकी नाही.
- (४) अपस्फितीच्या काळात मुद्रामुल्यात कोणता बदल होतो.?
 अ)मुद्रेचे मुल्य वाढते. ब) मुद्रेचे मुल्य कमी होते. क) मुद्रेचे मुल्य स्थिर राहते. ड) यापैकी नाही.
- (५) स्फितीविरुद्ध कराव्या लागणाऱ्या उपाययोजनेला काय म्हणतात.?
 अ) अपस्फिती ब) संस्फिती क) विस्फिती ड) यापैकी नाही.
- (६) मंदिवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी सरकार कोणत्या प्रकारचे अंदाजपत्रक आखते.?
 अ)तुटीचे ब) शिलकीचे क) संतुलीत ड) यापैकी नाही.
- (७) तेजीवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी सरकार कोणत्या प्रकारचे अंदाजपत्रक आखते.?
 अ) तुटीचे ब) शिलकीचे क) संतुलीत ड) यापैकी नाही.
- (८) अपस्फितीचे धोरण कोणत्या काळात आखले जाते.?
 अ)स्फिती ब) संस्फिती क) विस्फिती ड) यापैकी नाही.
- (९) युध्दामुळे जी स्फिती निर्माण होते तीला कोणती स्फिती म्हणतात.?
 अ) युध्दजन्य स्फिती ब) लाभवृद्धी स्फिती क) मागणीकर्षक स्फितीड) तुटनिर्मित स्फिती
- (१०) अनुत्पादीत व्ययात कसा बदल झाला म्हणजे मुद्रास्फितीत वाढ होते ?
 अ) घटणे ब) वाढणे क) स्थिर राहणेड) शून्य होणे
- (११) मुद्रास्फितीचा उत्पादक वर्गावर कोणता परिणाम होतो.?
 अ)लाभ मिळतो ब) हानी होते क) काहिच परिणाम होत नाही ड) यापैकी नाही.
- (१२) अपस्फितीच्या काळात कोणती परिस्थिती दिसून येते.?
 अ)बेकारीत वाढ होते ब) रोजगारीत वाढ होते क) किंमतीत वाढ होते ड) लाभाच्या दरात वाढ होते.

- (१३) स्फितीच्या काळात कोणती परिस्थिती दिसून येते.?
 अ) लाभाच्या दरात वाढ होते.ब) रोजगारीत वाढ होते क) किंमतीत वाढ होते ड) वरील सर्व
- (१४) स्फितीच्या काळात आर्थिक विषमतेवर कोणता प्रभाव पडतो ?
 अ)वाढते ब) घटते क) स्थिर राहते ड) यापैकी नाही.
- (१५) मुद्रासंस्फिती कशी अस्तित्वात येते.?
 अ) स्वतः उत्पन्न होते.ब) जाणीवपूर्वक उत्पन्न केली जाते क) अनियोजित असते ड) अनियंत्रित असते
- (१६) मुद्रास्फितीच्याआळा घालण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या पद्धतीची सिफारस करता येईल?(हिवाळी-१८)
 अ)अधिकोष दर. ब) खुल्या बाजारातील परिचालन क) सार्वजनिक खर्चात घट ड) वरील सर्व
- (१७) मुद्राविषयक धोरण केव्हा अधिक परिणामकारक ठरते?(हिवाळी-१८)
 अ)बँक दर. ब) खुल्या बाजारातील व्यवहार क) राखीव निधी गुणोत्तर ड) वरील (अ),(ब) आणि(क) एकाच वेळी

प्रकरण नववे : मौद्रिक आणि राजकोषीय धोरण

- (१) देशातील चलनविषयक धोरणाला काय म्हणतात ?
 (अ) औद्योगिक धोरण (ब) राजकोषीय धोरण (क) मौद्रिक धोरण (ड) शेतीविषयक धोरण
- (२) सरकारी उत्पन्न व सरकारी खर्च यासंबंधी सरकारचे जे धोरण असते त्याला कोणते धोरण म्हणतात ?
 (अ) मौद्रिक (ब) राजकोषीय (क) उत्पन्न विषयक (ड) खर्चविषयक
- (३) रिझर्व्ह बँक ज्या व्याजदराने व्यापारी बँकांना कर्ज देते त्याला कोणता दर म्हणतात ?
 (अ) बँक दर (ब) व्याज दर (क) बाजार दर(ड) सरकारी दर
- (४) व्यापारी बँका ज्या व्याजदराने व्यापारांनी कर्ज देतात त्या दराला कोणता दर म्हणतात ?
 (अ) बँक दर (ब) व्याज दर (क) बाजार दर(ड) सरकारी दर
- (५) सरकारच्या अपेक्षित उत्पन्नापेक्षा नियोजित खर्च जास्त असेल तर अशा अंदाजपत्रकास कोणते अंदाजत्रक म्हणतात ?
 अ)संतुलित ब)तुटीचे क) शिलकी ड) यापैकी नाही.
- (६) सरकारच्या अपेक्षित उत्पन्न व नियोजित खर्च समान असेल तर अशा अंदाजपत्रकास कोणते अंदाजत्रक म्हणतात ?
 अ)संतुलित ब) तुटीचे क) शिलकी ड) यापैकी नाही.
- (७) सरकारच्या अपेक्षित उत्पन्नपेक्षा नियोजित खर्च कमी असेल तर अशा अंदाजपत्रकास कोणते अंदाजत्रक म्हणतात ?
 अ) संतुलित ब) तुटीचे क) शिलकी ड) यापैकी नाही.
- (८) खालील पैकी कोणते प्रत्ययनियंत्रणाचे मात्रात्मक साधन नाही ?
 (अ) बँक दर (ब) खुल्या बाजारातील व्यवहार (क) रोख अनुपात (ड) सरकारी अंदाजपत्रक
- (९) केंद्रीय बँक प्रत्यय संकोच करण्यासाठी रोख्यांची काय करतो ?
 अ) खरेदी ब) विक्री क) खरेदी व विक्री ड) यापैकी नाही.
- (१०) केंद्रीय बँकने बँक दरात वाढ केली तर बाजार दरावर कोणता परिणाम होतो ?
 अ)वाढतो ब) कमी होतो क) स्थिर राहतो. ड) यापैकी नाही.

विभाग-४ उत्पादन आणि रोजगारी

प्रकरण दहावे : 'से' चा बाजाराचा नियम

- (१) 'Traited the Economic Politique या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत.? (उन्हाळी परिक्षा २०१५)
 अ) हाट्रे ब) हायेक क) से ड) रॉबिन्स
- (२) 'से'चा बाजार नियम कोणत्या गृहितावर आधारीत आहे.(हिवाळी परीक्षा २०१४)
 अ) अर्थव्यवस्थेत सरकारचा हस्तक्षेप असतो. ब) अर्थव्यवस्थेत सरकारचा हस्तक्षेप नसतो.
- (३) 'पुरवठा आपली मागणी स्वतः निर्माण करतो? हे कोणाचे विधान आहे?(उन्हाळी परीक्षा २०१६)
 अ) मार्शल ब) किन्स क) पीगू ड) जे.बी.से.
- (४) 'General Theory of Money, Interest and Employment'या ग्रंथाचे लेखक कोण आहेत.?
 अ) हाट्रे ब) हायेक क)केन्स ड) रॉबिन्स(हिवाळी परीक्षा २०१४/ उन्हाळी परिक्षा २०१५)
- (५) केन्सच्या रोजगारीच्या सिद्धांतामध्ये कोणत्या घटकाला महत्वाचे स्थान आहे.?(हिवाळी परीक्षा २०१४)

- अ)प्रभावी मागणी ब) बचत क) गुंतवणुक ड) पुरवठा
- (६) केन्सचा रोजगारीचा सामान्य संतुलन सिध्दांत कोणत्या दृष्टीकोनावर आधारित आहे.?
 अ) व्यष्टी दृष्टीकोन ब) बचत दृष्टीकोन क) समष्टी दृष्टीकोन ड) गुंतवणुक दृष्टीकोन
- (७) केन्सचा रोजगारीचा सामान्य संतुलन सिध्दांत कोणत्या स्पर्धेवर आधारित आहे?(उन्हाळी परिक्षा २०१५)
 अ) एकाधिकार ब) अपुर्ण स्पर्धा क)पुर्ण स्पर्धा ड) अल्पाधिकार
- (८) केन्सचा रोजगारीचा सामान्य संतुलन सिध्दांतात कोणता काळ गृहीत घेतला आहे.?
 अ) प्रदिर्घकाळ ब) दिर्घकाळ क) अल्पकाळ ड) यापैकी नाही.
- (९) केन्सच्या मते कोणती गुंतवणुक खरी गुंतवणुक असते.?(उन्हाळी परिक्षा २०१५)
 अ)वास्तविक ब) वित्तीय क) शासकिय ड) खाजगी
- (१०) एकूण मागणी फलन आणि एकूण पुरवठा फलन जेथे समान होतात तेथे ---निर्धारित होते?(उन्हाळी २०१६)
 अ) उत्पन्न पातळी ब) रोजगार पातळी क) गुंतवणूक पातळी ड) यापैकी नाही.
- (11) प्रा. से च्या नियमाचे प्रमुख टिकाकार होते.

अ. केन्स ब. रिकार्डो
 क. जे.एस. मील ड. वरील सर्व

- (12) प्रभावी मागणी अवलंबून असते.

अ. एकूण मागणी किंमत ब. एकूण पुरवठा किंमत
 क. a आणि b ड. यापैकी नाही.

- (13) केन्सवादी प्रभावी सिद्धांताला म्हणतात.

अ. प्रभावी मागणीचा सिद्धांत ब. प्रभावी पुरवठ्याचा सिद्धांत
 क. उपभोगाचा सिद्धांत ड. विनियोगाचा सिद्धांत

- (14) केन्सच्या मते उत्पादनांच्या साधनांचा पुरवठा असतो.

अ. लवचिक ब. अलवचिक
 क. अतिषय लवचिक ड. यापैकी नाही.

- (15) प्रभावी मागणीचा रोजगार सिद्धांत कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने मांडला.

अ. राॅबर्टसन ब. फिशर
 क. स्टिगलर ड. केन्स

प्रकरण अकरावे : उपभोग फलन

- (१) उपभोग खर्च कशावर अवलंबून आहे.?उपभोग हे कशाचे फलन आहे.

(हिवाळी परीक्षा २०१४/उन्हाळी २०१६/उन्हाळी २०१५)

अ)उत्पन्न ब) बचत क) गुंतवणूक ड) यापैकी नाही.

- (२) एकूण उपभोग खर्चाचा एकूण उत्पन्नाशी असलेला संबंध म्हणजे काय ?(उन्हाळी परीक्षा २०१६)

अ)उपभोग प्रवृत्ती ब) उत्पन्न प्रवृत्ती क) बचत प्रवृत्ती ड) यापैकी नाही.

- (३) उत्पन्न पातळी शून्य असतांना उपभोग खर्च --?(उन्हाळी परीक्षा २०१६)

अ) शून्य असतो ब) शून्यापेक्षा जास्त क) शून्यापेक्षा कमी ड) यापैकी नाही

- (४) सिमांत उपभोग प्रवृत्ती शून्य असतांना गुणक किती राहिल.

अ) एकापेक्षा जास्त ब) एक क) अनंत ड) शून्य

- (५) सिमांत उपभोग प्रवृत्ती एक असतांना गुणक किती राहिल.

अ) एकापेक्षा जास्त ब) एक क) अनंत ड) शून्य

- (६) उपभोग प्रवृत्ती किती असते ?(उन्हाळी परीक्षा २०१५)

(अ) शून्य (ब) शून्यापेक्षा जास्त (क) शून्यापेक्षा कमी (ड) यापैकी नाही

- (७) श्रीमंत लोकांपेक्षा गरीब लोकांची सीमांत उपभोग प्रवृत्ती कशी असते ?

अ)कमी असते ब) जास्त असते क) समान असते ड) अनिश्चित

- (८) उत्पन्नात वाढ होत असतांना सीमांत उपभोग प्रवृत्ती कशी असते ?

अ) वाढत जाते ब) कमी होत जाते क) स्थिर राहते ड) यापैकी नाही
(६) ज्या नागरीकाला आपल्या राहणीमानाचा दर्जा विशेष ठेवायची आवड असेल अशा नागरीकांची उपभोग प्रवृत्ती...
?(हिवाळी-१८)

अ)जास्त असते ब) फार जास्त असते क) कमी असते ड) शून्य असते
(10) उत्पन्न पातळी शून्य असतांना उपभोग खर्च किती असतो?

अ) शून्य असतो ब) शून्यापेक्षा जास्त क) शून्यापेक्षा कमी ड) यापैकी नाही

(11) जर उपभोगाची सीमांत प्रवृत्ती 0.6 आहे. तेव्हा गुणकाचे प्रमाण किती असेल?

अ. 0.4

ब. 6.1

क. 2.5

ड. 5.0

प्रकरण बारावे व तेरावे : गुंतवणूक गुणक, गुंतवणूक फलन

(9) केन्सच्या मते कोणती गुंतवणुक खरी गुंतवणुक असते.?(उन्हाळी परिक्षा २०१५)

अ)वास्तविक ब) वित्तीय क) शासकिय ड) खाजगी

(२) उत्पन्नात किंवा उपभोगात होणाऱ्या बदलाचा कोणत्या गुंतवणुकीवर परिणाम होत नाही.?(उन्हाळी २०१५)

अ)स्वायत्त गुंतवणूक ब) प्रेरीत गुंतवणूक क) शासकिय गुंतवणूक ड) खाजगी गुंतवणूक

(३) उत्पन्नाच्या पातळीत बदल झाल्यास त्याचा कोणत्या गुंतवणुकीवर परिणाम होत असतो?

अ)स्वायत्त गुंतवणूक ब) प्रेरीत गुंतवणूक क) शासकिय गुंतवणूक ड) खाजगी गुंतवणूक

(४) भांडवलाची सिमांत लाभक्षमता कोणत्या दरावर अवलंबून असते.?(हिवाळी परीक्षा २०१४/२०१५)

अ) अपेक्षित लाभाचा दर ब) अपेक्षित व्याजाचा दर क)अपेक्षित लाभ व व्याजदर ड) यापैकी नाही.

(५) रोजगार गुणकाची संकल्पना कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने मांडली?(उन्हाळी परीक्षा २०१६)

अ) केन्स ब) कान्ह क) हिक्स ड) यापैकी नाही.

(६) गुंतवणूक गुणक ही संकल्पना कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने मांडली?(हिवाळी परीक्षा २०१४/२०१५)

अ)केन्स ब) कान्ह क) हिक्स ड) यापैकी नाही.

(७) गुणक कोणत्या उपभोग प्रवृत्तीवर अवलंबून असतो?(हिवाळी परीक्षा २०१४)

अ) एकूण उपभोग प्रवृत्ती ब) सिमांत उपभोग प्रवृत्ती क) सरासरी उपभोग प्रवृत्ती ड) यापैकी नाही.

(८) त्वरकाची संकल्पना प्राथमिक स्वरूपात कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाने मांडली?(उन्हाळी परीक्षा २०१६)

अ) केन्स ब) अॅफ्टालिऑन क) हिक्स ड) यापैकी नाही.

(९) भांडवलाच्या सिमांत लाभक्षमतेचा संबंध कोणत्या प्रकारच्या गुंतवणुकीशी आहे?(उन्हाळी परीक्षा २०१६)

अ)वास्तविक ब) वित्तीय क) प्रेरीत ड) स्वायत्त

(१०) कोणत्या गुंतवणुकिचा उत्पन्न व उपभोगावर परिणाम होत नाही?

अ) वास्तविक गुंतवणूक ब) स्वायत्त गुंतवणूक क) वित्तीय गुंतवणूक ड) यापैकी नाही.

(११) भांडवली वस्तुसाठी असणाऱ्या मागणीला कोणती मागणी म्हणतात?

अ) प्रत्यक्ष मागणी ब) व्युत्पन्न मागणी/अप्रत्यक्ष क) संयुक्त मागणी ड) यापैकी नाही.

(१२) महागुणकात कोणत्या दोन घटकांचा संयुक्त प्रभाव असतो.

अ) बचत व गुंतवणुक ब) गुणक व त्वरक क) उपभोग व गुंतवणुक ड) यापैकी नाही.

(१३) गुणक कोणत्या प्रवृत्तीचा व्यस्तांक असतो. किंवा गुणक हा व्यस्तांक असतो?(हिवाळी परीक्षा २०१४/२०१५)

अ) सिमांत उपभोग प्रवृत्ती ब) सिमांत बचत प्रवृत्ती क) सिमांत उपभोग प्रवृत्ती ड) यापैकी नाही.

(१४) प्रेरीत गुंतवणुकीच्या वक्राचा आकार कसा असतो?(हिवाळी परीक्षा २०१४)

अ) ऋणात्मक ब) धनात्मक क) समांतर ड) उदग्र

(१५) खाजगी संस्थेद्वारा केली जाणारी गुंतवणूक ----- (हिवाळी परीक्षा २०१४)

अ) स्वायत्त ब) प्रेरीत क) वित्तीय ड) यापैकी नाही.

(१६) सार्वजनिक संस्थेद्वारा केली जाणारी गुंतवणूक -----

अ) स्वायत्त ब) प्रेरीत क) वित्तीय ड) यापैकी नाही.